

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI

návrhu zákona s právom Európskej únie

1. **Navrhovateľ zákona:** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
2. **Názov návrhu zákona:** Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. **Predmet návrhu zákona je upravený v práve Európskej únie:**

- a) v primárnom práve

Zmluva o fungovaní Európskej únie čl. 4 ods. 2 písm. a), čl. 45, 46, 49, 51 až 54, 56, 62 a 165 a Hlava V Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, Kapitola 1 Všeobecné ustanovenia, Kapitola 2 Politiky vzťahujúce sa na hraničné kontroly, azyl a prisťahovalectvo

- b) sekundárnom práve

*Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií (Ú. v. EÚ L 255, 30.9. 2005) v platnom znení; **gestor Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky***

- c) v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie

- **rozhodnutie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vo veci C- 238/98 Hugo Fernando Hocsman proti Ministre de l'Emploi et de la Solidarité, 2000 Zb. roz. ESD (I-06623)** - Článok 52 Zmluvy o Európskom Spoločenstve (teraz článok 43 ES) sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii, ktorá nie je upravená smernicou o vzájomnom uznávaní diplomov, požiada štátny príslušník Spoločenstva o povolenie na výkon povolania podľa toho, ktoré podľa vnútroštátneho práva závisia od držby diplomu alebo odbornej kvalifikácie alebo od obdobi praktických skúseností; príslušné orgány dotknutého členského štátu sú povinné zohľadniť všetky diplomy, osvedčenia a iné doklady o formálnej kvalifikácii dotknutej osoby a jej príslušných skúseností porovnaním odborných vedomostí a schopností potvrdených týmito diplomami a skúseností s vedomosťami a kvalifikáciami vyžadovanými vnútroštátnymi predpismi. Konanie vo veci samej sa týka lekára, ktorého diplom v oblasti základného lekárstva z Argentíny bol uznaný v členskom štáte ako rovnocenný národnému diplomu, čo mu umožňuje vykonávať špecializované štúdium urológie v tomto štáte a získať tam diplom špecialistu v urológii, ktorý podľa dokumentov predložených Súdnemu dvoru by bolo

podľa práva Spoločenstva uznané za rovnocenné vo všetkých členských štátoch, ak by bol základný diplom udelený aj v členskom štáte. Podľa smernice 93/16/EHS na uľahčenie voľného pohybu lekárov a vzájomného uznávania ich diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách.

- **rozhodnutie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vo veci C-76/90 Manfred Säger proti Dennemeyer & Co. Ltd., 1991 Zb. roz. ESD (I-04221)** - Článok 59 Zmluvy o Európskom Hospodárskom spoločenstve bráni právnej úprave členského štátu, ktorá zakazuje spoločnosti usadenej v inom členskom štáte poskytovať majiteľom patentov na území prvého štátu službu na sledovanie týchto patentov a ich obnovovanie platením požadovaných poplatkov z dôvodu, že na základe týchto ustanovení sú takéto činnosti vyhradené osobám, ktoré majú osobitnú odbornú kvalifikáciu, napríklad kvalifikáciu patentového agenta.
Členský štát nesmie podmieňovať poskytovanie služieb na svojom území splnením všetkých podmienok potrebných na usadenie sa, a tým sa zbaviť praktickej účinnosti ustanovenia Zmluvy o EHS, ktorých cieľom je práve zaručiť slobodu poskytovať služby.
- **rozhodnutie Súdneho dvora ES vo veci C-31/00 Conseil national de l'ordre des architectes proti Nicolas Dreessen, 2002 Zb. roz. ESD (I-00663)** - Článok 52 Zmluvy o Európskom Spoločenstve (zmenený článok 43 ES) sa má vykladať v tom zmysle, že ak štátny príslušník Spoločenstva, ktorý je držiteľom diplomu, na ktorý sa nevzťahuje smernica 85/384/EEC o vzájomnom uznávaní diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách v architektúre, podáva žiadosť na povolenie na výkon povolania, ktorého prístup závisí od vnútroštátnych právnych predpisov od držby diplomu alebo odbornej kvalifikácie, sú príslušné orgány dotknutého členského štátu povinné zohľadniť diplom a príslušnú prax žiadateľa porovnaním špecializovaných znalostí a schopností preukázaných touto kvalifikáciou a skúseností s vedomosťami a kvalifikáciami vyžadovanými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Ak diplom a príslušná prax nespĺňajú vnútroštátne požiadavky pre výkon povolania architekt, vnútroštátne orgány sú povinné žiadateľovi umožniť, aby v súlade so zásadami rovnosti zaobchádzania a proporcionality preukázal, že v skutočnosti má vedomosti, ktoré sa vyžadujú podľa vnútroštátnych právnych predpisov na výkon povolania architekt v členskom štáte, kde žiada o uznanie odbornej kvalifikácie.
- **rozhodnutie Súdneho dvora ES vo veci C-202/99 Commission of the European Communities proti Italian Republic, 2001 Zb. roz. ESD (I-09319)**- ustanovením druhého systému odbornej prípravy pre povolania zubný lekár v Talianskej republike nie je v súlade so smernicou Rady 78/687/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení týkajúcich sa činnosti zubných lekárov. Talianska republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice, pokiaľ ide o činnosť zubných lekárov.
Diplom, ku ktorému vedie druhý systém odbornej prípravy v Talianskej republike ustanovený zákonom č. 409/85, nie je diplom v zubnom lekárstve, ale diplom v základnom lekárstve spojený s diplomom, ktorý potvrdzuje špecializáciu v odbore zubné lekárstvo. Takáto sukcesia diplomov nespĺňa požiadavky smerníc o koordinácii a

uznávani, ktoré sa týkajú jednotných diplomov pre zubných lekárov.

Súdny dvor uviedol, že nie je úlohou členských štátov, aby vytvorili kategóriu zubných lekárov, ktorá nepatrí do žiadnej kategórie stanovenej príslušnými smernicami. Na druhej strane v tomto prípade nejde o vytvorenie novej kategórie lekárov, ktorých diplomy sa nemusia uznávať v iných členských štátoch, ale o skutočné dôsledky dočasného režimu pre obmedzenú kategóriu lekárov,

- ***rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C 491/13 Mohamed Ali Ben Alaya proti Bundesrepublik Deutschland*** – „Článok 12 smernice Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby sa má vykladať v tom zmysle, že dotknutý členský štát je povinný prijať na svoje územie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa chce na jeho území zdržiavať dlhšie ako tri mesiace na účely štúdia, pokiaľ tento štátny príslušník spĺňa podmienky prijatia taxatívne stanovené v článkoch 6 a 7 tejto smernice a pokiaľ tento členský štát voči nemu neuplatňuje niektorý z dôvodov výslovne uvedených v danej smernici odôvodňujúcich odmietnutie udeliť povolenie na pobyt.“ (Ú. v. EÚ C 344, 23.11.2013)

4. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

- a) lehota na prebranie príslušného právneho aktu Európskej únie, príp. aj osobitná lehota účinnosti jeho ustanovení

Lehota na prebratie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií je do 20. októbra 2007. Lehota na prebratie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013, ktorou sa mení smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (nariadenie o IMI) je do 18. januára 2016.

- b) informácia o začatí konania v rámci „EÚ Pilot“ alebo o začatí postupu Európskej komisie, alebo o konaní Súdneho dvora Európskej únie proti Slovenskej republike podľa čl. 258 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v jej platnom znení, spolu s uvedením konkrétnych vytýkaných nedostatkov a požiadaviek na zabezpečenie nápravy so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie

Ku dňu predloženia návrhu zákona v oblasti jeho právnej úpravy

- *nebolo začaté konanie v rámci „EÚ Pilot“*
 - *bol začatý postup Európskej komisie podľa čl. 258 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v jej platnom znení*
 - *porušenie č. 2018/2183 C(2019) 1208 final z 07. 03. 2019, odôvodnené stanovisko; nesúlad právnej úpravy SR so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ, ktorou sa mení smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (nariadenie o IMI),*
 - *porušenie č. 2018/2414 C(2019) 4151 final zo 06.06.2019, formálna výzva; nesplnenie povinností SR, ktoré vyplývajú čl. 6 – 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123 o službách na vnútornom trhu ako aj z čl. 57 ods. 1 a 2 a čl. 57a smernice o uznávaní odborných kvalifikácií,*
 - *porušenie č. 2018/2304 C(2019) 8498 final z 27.11.2019, odôvodnené stanovisko (20.12.2022 bola podaná žaloba na Súdny dvor Európskej únie č. C-773/22); nesúlad právnej úpravy SR so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a s čl. 45, 49, 56 a 57 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.*
 - *bolo začaté konanie Súdneho dvora Európskej únie proti Slovenskej republike*
 - *Žaloba Európskej komisie proti Slovenskej republike č. C-773/22 z 20. 12. 2022.*
- c) *informácia o právnych predpisoch, v ktorých sú uvádzané právne akty Európskej únie už prebrané, spolu s uvedením rozsahu ich prebrania, príp. potreby prijatia ďalších úprav*

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES bola prebratá do

- *zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,*
- *zákona č. 78/1992 Zb. o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov,*
- *zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov,*
- *zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení*

neskorších predpisov,

- zákona č. 442/2004 Z. z. o súkromných veterinárnych lekároch, o Komore veterinárnych lekárov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov,

- zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov,

- zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov,

- vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 16/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú profesijné organizácie, ktorých členovia vykonávajú regulované povolanie s právom používať profesijné tituly a regulované povolania s koordináciou vzdelania v znení vyhlášky č. 359/2016 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 16/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú profesijné organizácie, ktorých členovia vykonávajú regulované povolanie s právom používať profesijné tituly a regulované povolania s koordináciou vzdelania.

5. Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie

Čiastočne

Vzhľadom na to, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES v platnom znení je transponovaná do viacerých právnych predpisov, úplná zlučiteľnosť s právom Európskej únie bude možné preukázať až po zmene uvedených predpisov.